

ДО
ВИСШИЯТ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – БУРГАС

Разработена от

ЧАВДАР ДИМИТРОВ ДИМИТРОВ
СЪДИЯ ПРИ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД БУРГАС

Кандидат за заемане на длъжността

АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ - ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – БУРГАС

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД БУРГАС. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ

1. Актове по стратегическо и целево планиране на Административен съд Бургас.
2. Организация и ръководство на съда. Човешки ресурси, материалнотехническа обеспеченост и сграден фонд.
3. Правораздавателна дейност.
4. Електронно правосъдие.
5. Отношение на обществото, администрацията, съсловните и неправителствени организации към съда. Взаимоотношения с медиите. Просветно-образователна дейност.

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – БУРГАС. МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ И ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА КОНСТАТИРАНИТЕ ПРОБЛЕМИ

1. Гарантиране независимостта и равнопоставеността на магистратите от Административен съд Бургас, засилване формите на съдийско самоуправление като ефективно средство за ограничаване възможностите за влияние върху независимостта на съда.
2. Постигане на стабилен баланс мвжду повишаване на качеството на правораздавателната дейност и подобряването на бързината на правораздаването.
3. Антикорупционни мерки
4. Участие и развитие на електронното правосъдие в административното правораздаване.
5. Повишаване доверието на обществото и медиите в работата на съда, посредством поддържане на високи стандарти в комуникацията с тях, съответстващи на високите стандарти в административното правораздаване и в административното обслужване на гражданите в Административен съд Бургас.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представям на Вашето внимание изготвената от мен концепция за стратегическо управление на Административен съд - Бургас, изработена в съответствие с изискванията на чл.194а, ал.2 и чл.194б, ал.1, т.2 от Закона за съдебната власт.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ:

Притежавам около 16 години трудов и юридически стаж, от които само две извън институции на съдебната власт. Заемам длъжността съдия в Административен съд – Бургас от 2012 година след спечелен вътрешен за системата централизиран конкурс. Преди това съм изпълнявал длъжността съдия в Районен съд – Бургас, считано от 2007 година, заета след изпълнение функциите на младши съдия за период от две години и половина, след спечелена позиция в първия централизиран открит конкурс за магистрати през 2003-2004 година. Преди това за срок от две години съм изпълнявал функциите на юрисконсулт при Администрацията на Областния управител на Бургаска област, която длъжност отново бе заета от мен след успех в първия конкурс по програмата за насърчаване наемането на млади специалисти в областта на държавната администрация. През периода 2013-2014 година след спечелен конкурс за командировани национални експерти, организиран от Европейската Комисия, бях командирован от Висшия съдебен съвет за срок от една година за заемане на експертна юридическа длъжност в отдел „Права на пътниците“, Генерална Дирекция Мобилност и Транспорт в Европейската Комисия, Кралство Белгия, гр. Брюксел. След отказ от страна на Висшия съдебен съвет за продължаване срока на командироване в Европейската Комисия и спечелен конкурс за български национални магистрати, организиран от Европейския съд по правата на човека при Съвета на Европа, за период от осем месеца изпълнявах функциите на национален експерт-юрист в Английско-българската секция на съда.

Придобитият през годините разностранен юридически опит, експертни и комуникационни знания и умения, мотивират желанието ми да участвам на настоящия конкурс и да вярвам, че мога да се справя с предизвикателствата, които длъжността Административен ръководител-председател на Административен съд Бургас поставя.

Повечето от проблемите, съпътстващи текущата дейност на съдиите от Административен съд Бургас, както и на съдиите изобщо, преживявам ежедневно. Считаю, че съм наясно и с трудностите, съпътстващи ежедневната работа на съдебните служители от този съд. Част от тези проблеми са действително специфични за конкретната институция и са предпоставени от историята на

съдилището, географското положение на региона, антропологичните му особености и редица специфични за него фактори. Някои от тези проблеми са текущи и стоят ежедневно за решаване пред мен и колегите ми. Други са периодични, а трети извънредни. Всъщност нали в това се състои естеството на съдийската професия – да решава проблеми, а не да създава нови. При изпълнение на функциите си както аз, така и колегиумът на Административен съд Бургас, а убеден съм и всички или значителна част от съдиите в България са изправен пред въпросите за постигане на справедлив и разумен баланс между бързината на административното правораздаване, неговото качество, ефективността на съдебното производство, неговата прозрачност и постигането на устойчив ефект от правораздавателната дейност. Целта на тази крехка хармония е да сме полезни на хората и на обществото като цяло в изпълнение на принципа на разделение на властите, според който власт възпира власт в името на суверена, т.е. в името на народа.

Обосновавайки решението за заемане на отговорната длъжност административен ръководител-председател на един съд, всеки кандидат, в това число и аз следва да бъде воден от редица главни цели, сред които приоритет в Актуализираната стратегия за продължаване на съдебната реформа на първо място стои въпроса за постигне действени гаранции за независимост на съда и съдебната власт. Критерият гаранциите да бъдат действени изисква от магистратите, в това число още по-силно от административните ръководители активна и енергична позиция, а не спотаяване с надеждата един или друг проблем да не се случи. Нужни са бариери, които да бъдат поставяни предварително на пътя на всеки опит за въздействие върху независимостта на съдебната власт. На второ място в същата стратегия стои въпросът за постигане висока ефективност в работата на органите на съдебната власт. Това е пряка претенция на обществото и държавата към нас за повишаване стандарта на правосъдие. Това е директният път за повишаване авторитета на съдийската професия, но той е труден и преминава през предизвикателството за постигане на справедлив баланс между бързината и качеството на правораздаването, като за постигане на търсените по-високи резултати е необходима всеобща мотивация на служителите от съда. В създаването и поддържането на мотивацията за достигане на така поставените стратегически цели намирам ролята на административния ръководител на всяка съдебна институция, като първи между равни по права и отговорности колеги. Необходимо е постигане на правилно и координирано взаимодействие между ежедневните усилия на всеки член на този колектив – съдия или съдебен служител и управленския стимул на неговия ръководител за насочване на тези усилия в правилната посока. Достигнатите за първото десетилетие от съществуването на съда високи резултати са плод на високонатоварена ежедневна работа на всеки негов магистрат и служител. Тези усилия, обаче, са останали сякаш недооценени, незабелязани и невъзнаградени включително и от Висшия съдебен съвет в предходните му формати. Доказателство за това е фактът, че десетилетие след създаването му, проблемът със

свръхнатовареността на Административен съд Бургас продължава да съществува. Той е съпътстван и от този на занижено съотношение между броя на магистратите и този на служителите, спрямо средното за административните съдилища в страната. Това създава в колегиума и в колектива едно усещане за постоянно форсиране на трудовите усилия до краен предел и неизбежност на ситуацията в която се намираме. Налице е опасност от демотивация и липса на заинтересованост от по-нататъшно усъвършенстване на магистратския състав, поради все по-голямата зависимост на всеки магистрат от фактора време и по-точно от неговия недостиг. Този проблем на свръхнатовареност е откърмил в членовете на колектива едно най-общо чувство на обида и недооцененост, на усещане за изоставеност и безпомощност на фона на своите колеги от останалите административни съдилища в страната. При подобна ситуация, макар и бавно е сигурно приближаването към една опасна тенденция, всеки магистрат да достигне до извода, че следва да се справя сам независимо от и безразлично към проблемите на неговите колеги и системата като цяло. Това усещане на недоверие и обида от проявената безучастност към един толкова сериозен проблем като свръхнатовареността в комбинация с неуредените също за десетилетие социално-битови условия на съда и липсата на самостоятелен и достатъчен сграден фонд, безспорно има за ефект да омаловажи постигнатите до този момент високи резултати в дейността на съда, да разруши създадената в колектива атмосфера на спокойствие и колегиалност. Желанието да се боря, да насоча вниманието Ви към нашите проблеми, да спечеля вашата ангажираност към тях ме мотивират да кандидатствам за тази длъжност, като напълно осъзнавам голямата отговорност, която следва от това мое решение, но която съм готов да поема.

Все пак, дори и в условията на описаната атмосфера, постигнати ежегодно положителни промени, не липсват, напротив, те биват и следва да се надграждат въпреки трудностите в работата ни. Ежедневните трудности и изпитания, които професията ни поставя не са нерешими, те следва да се решават. Правосъдието в името на нашия суверен народа следва да се развива. Затова, ако ми бъде предоставена възможност, с подкрепата на колегиума и заимстваните от страната и чужбина работещи добри практики, ще се стремя да запазя достигнатата от Административен съд-Бургас висока ефективност в правораздаването, като наред с това мотивирам колегите си към постоянно повишаване на този стандарт чрез зачитане на утвърдените в работата на съда принципи на прозрачност, независимост, бързина и качество.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД БУРГАС. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ.

Административен съд-Бургас е един от двадесет и осемте административни съдилища, създадени в областните центрове на страната, следващи структурата на окръжните съдилища. Бургас е най-големият град в Югоизточна България и вторият по големина на българското Черноморие. Със своята юрисдикция по редица специални закони териториалният обхват на разглежданите от Административен съд Бургас дела надхвърлят административните граници на Бургаска Област. Така например по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове Бургас е център на Югоизточния регион по Закона за регионалното развитие, което му определя ролята на компетентен съд по този вид дела за областите Бургас, Сливен, Ямбол и Стара Загора, като делата от този вид са с един от най-високите коефициенти на трудност сред разглежданите от административните съдилища. Едновременно с това, те се отличават със специфична нормативноустановена бързина на производството, изискваща постановяване на окончателен съдебен акт в двумесечен срок от образуване на съдебното производство. По делата, разглеждани по реда на ДОПК, териториалните компетенции на съда са за трите области – Бургас, Сливен и Ямбол, като този вид дела са другите, освен ЗУСЕСИФ, с най-висок коефициент на трудност сред материите, разглеждани от административните съдилища в страната. Към изложените факти следва да бъде добавен и този, че Бургас е седалище и на един централен административен орган – Изпълнителната агенция по Рибарство и аквакултури. Този орган притежава в структурата си регионални звена, но отдел „Рибарство и контрол – Черно море“ обхваща района на цялото Черноморие, като седалището на отдела е в гр. Бургас и това простира териториалните компетенции на съдилището по актове на ИАРА и над областите Варна и Добрич. Районът на Черноморското крайбрежие освен, като един от най-бързо развиващите се и с най-висока раждаемост се характеризира и с висока концентрация на постоянно и продължителнопребиваващи чужденци, както от държави-членки на Европейския съюз, така и от външни за Съюза страни. Това обстоятелство поражда редица специфични проблеми свързани с призоваването на лицата, с допълнителни разноски, особено по н.а.х.дела за преводачи, с цел гарантиране правото на защита на чуждестранните нарушители и др. Специфично предизвикателство на района е и съседството с Република Турция, която се явява основен пункт за нелегално навлизане в страната на икономически имигранти, както и на бежанци от съществуващите в Африка и Близкия Изток военни конфликти. Това обуславя наличието на дела с голяма фактическа и правна сложност в тази материя.

1. Актове по стратегическо и целево планиране на Административен съд Бургас.

Административен съд - Бургас притежава изготвена и утвърдена Стратегия за развитие за периода 2017- 2022 година, както и Оперативен план за 2018 година.

Годишният план на съда е основен документ, в който се определят основните цели и приоритети на годишна база, доразвивайки предвижданията на Стратегията, запълвайки по-общите ѝ цели с конкретика. В плана са заложили приоритетни цели, сроковете за изпълнение и отговорните за това лица. Сред стратегическите цели се открояват: осигуряване на справедливо, бързо ефективно и надеждно административно правораздаване в законоустановените срокове; ефективно, отговорно и прозрачно управление на съда и неговата администрация; укрепване на управленския капацитет и поддържане на високи стандарти за обслужване на гражданите; подобряване на материалнотехническата обезпеченост; повишаване доверието на обществото в работата на съда; изграждане на добра визия на съда в обществото; комуникации с медиите;

През 2016г административният ръководител на Административен съд – Бургас е утвърдил Медийна Стратегия на съда, чиято основна задача е да допринесе за изграждане на обективна и вярна представа в обществото за дейността му, като регламентира комуникационните процеси с медиите за пълното и коректно отразяване на правораздавателния процес.

И трите споменати документа почиват изцяло на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система и на Стратегията за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ 2014-2020г.

2. Организация и ръководство на съда. Човешки ресурси, материалнотехническа обезпеченост и сграден фонд.

Правилата и процедурите, регламентиращи дейността на съда са систематизирани във Вътрешни правила на съда с различна насоченост. Сред тези документи са Вътрешни правила за достъп до обществена информация в Административен съд Бургас; Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Административен съд Бургас; Вътрешни правила за организацията на публикуване на съдебните актове на интернет-страницата на Административен съд Бургас и на Централен WEB-базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове; Вътрешни правила за случайно разпределение на делата в Административен съд Бургас; Вътрешни правила за изпращане на призовки и съобщения чрез електронен пощенски адрес по реда на чл.42, ал.4 и следващите ГПК. Вътрешните правила в съответните области се актуализират при промени в законите и подзаконовите нормативни актове на които са базирани, както и при възникване на нови хипотези в практиката.

Утвърдената щатна численост към 31.12.2017г. е 52,5 щатни бройки, от които 16 за магистрати. Понастоящем всички те са заети, като един магистрат е командирован в Административен съд Перник, а за сметка на това съдия от Върховния

административен съд е командирован за изпълняващ функциите Административен ръководител – председател на Административен съд - Бургас. Един магистрат е отстранен от длъжност от 2011г., като щатната му длъжност не е освободена. В съда няма обособени отделения и колегии, което гарантира притежанието на еднакво високи професионални знания и умения у всеки магистрат в калейдоскопа от закони, с които работи Административен съд Бургас. Това позволява бърза и гъвкава взаимозаменяемост на колегите в случаи на необходимост. От друга страна, големият брой материални и процесуални закони, с които борави всеки магистрат в Административен съд Бургас, поставя като предизвикателство пред него отделянето на значително по голям ресурс от време за регулярно актуализиране на познанията си във всички тези материи. Смяя да твърдя, че високата натовареност на съставите от Административен съд Бургас влияе и за дълго време практически спира кариерното развитие на колегите. От една страна тя възпрепятства възможността за отделяне на необходимото време за подготовка за участие в конкурси. От друга бе и си остава една от причините за единадесетте години на своето съществуване Административен съд – Бургас да бъде едно от малкото административни съдилища в страната, чиито кадри, макар и притежаващи високи нравствени и професионални качества, не са били командировани във ВАС. С нарочна заповед на председателя на ВАС, считано от 16.04.2018г., са командировани, без съгласието им, по един магистрат от Административен съд – Сливен и Административен съд – Ямбол за срок от по три месеца. Мярката бе посрещната с одобрение и дори възторг сред част от колегите от съда, като се надяваме да бъде само началото на пътя, който Висшият съдебен съвет следва да извърви, за да разреши проблемите с натовареността на Административен съд Бургас и да мотивира натрупалите толкова компетентност и висок професионализъм колеги да продължат своето кариерно развитие.

Тенденцията на нарастване броя на делата в административен съд Бургас е трайна, като сме в очакване тя да продължи и занапред. Предпоставки за това не липсват. Евентуален отрицателен отговор на Конституционния съд по въпроса за това следва ли ВАС да се произнася като първа инстанция по актовете на министри и др. органи на централната власт, би довело до промяна в подсъдността на първоинстанционните дела от тази материя, в който случай териториално компетентни биха били всички Административни съдилища, в чиито съдебни райони тези органи притежават местни структури. В тази хипотеза безспорно би попаднал и Административен съд Бургас. Наблюдава се тенденция и към нарастване броя на делата образувани по жалби против актове на административнонаказателна и административна репресия от органи на централната и местните изпълнителни власти – т.нар. принудителни административни мерки и т.нар. административно-наказателни производства.

Предвид високата натовареност, предизвикателство пред колегиума представлява възможността за регулярното повишаване на компетентността на съдиите от

Административен съд – Бургас. Особено полезни за надграждане на квалификацията на магистратите и съдебните служители са залегналите в стратегията на НИП регионални обучения, които дават възможност на повече магистрати и съдебни служители въпреки сериозната служебна натовареност да вземат участие и получат знания, увеличаващи квалификацията и компетентността им. През изминалата година най-посещавани от колегите бяха именно регионалните семинари, като такива бяха организирани в градовете Сливен, Ямбол, Бургас, Варна, Хасково и др. Полезни за колегите и спестяващи време, а наред с това и популярни, са т.нар. електронни обучения. Полезна от практическа гледна точка е и провежданата от няколко години в НИП политика на задължително първоначално обучение на всеки новоназначен административен съдия, заради спецификата на разглежданите материи, които в основната си част са твърде различни от работата в общите съдилища. Тази разлика се подхранва допълнително и от липсата на предвидени часове за практика в административните съдилища при провеждане на задължителния стаж на съдебните кандидати. Подобен род обучения, провеждани непосредствено след първоначално встъпване на съдебни служители са също полезни и създават условия за бързо и плавно навлизане в правната материя на лица, които обичайно не притежават юридическо образование, както и за постигане на търсената в колектива взаимнозаменяемост на съдебните служители. Коректив за работата на последните са оценките, давани от магистратите след края на всяка календарна година, така както показател за нивото на компетентност и за качеството на работата на магистратите са провежданите спрямо тях периодични атестации. Към настоящия момент броят на съдебните служители по щат възлиза на 36,5 бр, като са заети всички. Съотношението между съдии и служители за 2017 година е 1:2,28 и е под средното за страната за административните съдилища, което за 2016г. е 1:3,10, а за 2017г. е 1:3,07 Този брой следва да бъде коригиран дори и при сегашната численост на магистратите, а при увеличение на техният брой би бил неизбежен с оглед поддържане санитарния минимум от служители в работата на съдебната администрация. Предизвикателствата и реформите в съдебната система възлагат нови и необичайни доскоро задачи на съдебните служители, свързани с техническото обезпечаване на електронното управление и правосъдие, което изисква не просто откриване на нови по вид длъжности, но и поставя на дневен ред въпроса за знанията и уменията, които тези служители следва да притежават за изпълнение на тези функции.

Понастоящем в щата на съда съществуват седем щатни бройки за съдебни помощници, които са заети. Съдействието на тези длъжности за бързото и срочно правораздаване е безспорно. В условията на недостатъчност на магистратската численост в съда, съдебните помощници са тези, благодарение на които успяваме да укрепим крехкия баланс между свръхнатовареността от една страна и нуждата на обществото от качествено, бързо и ефективно правораздаване. Въпреки това, дори и при запълнен щат е налице неравномерно разпределение на труда им в услуга на

магистратите, тъй като някои от съдебните помощници работят с двама а други с трима магистрати едновременно, а един преимуществено с и.ф. председател. Считам за целесъобразно и обосновано да се постигане равнище на разпределение от един помощник на двама съдии, като това от една страна ще доведе до по – ефикасното и справедливо разпределение на служебните ангажименти между тях, а от друга до изравняване на възможностите на всички магистрати да се ползват от експертните им качества по един рационален начин. Т.е. необходими към настоящия момент са поне две нови щатни бройки за съдебен помощник, при условията на настоящата щатна численост на магистратите и присъствието на двама командировани магистрати от Административен съд - Сливен и Административен съд - Ямбол, а в случай, че числеността на магистратите нарасне, пропорционално ще нарасне и нуждата от съдебни помощници.

Въпреки изложения пред вас анализ за недостига на числения състав на съдебните служители неоспорим е факта на постигнато към настоящия момент оптимално разпределение на задълженията и отговорностите между тях по начин, който от една страна оползотворява вцялост наличния ресурс на съдебни служители, а от друга позволява приложението на принципа на взаимна заменяемост на служителите при продължително отсъствие на техни колеги поради различни причини. Извън подобни изключителни и сравнително редки ситуации в съда е запазен отчетеният като успешен екипен принцип на работа, въведен отдавна, при който конкретен съдебен състав работи с конкретен деловодител, конкретен съдебен секретар и конкретен съдебен помощник. Практиката показва, че този метод на работа позволява по тясно специализиране на съответните служители към изискванията и стила на работа на конкретния магистрат до степен в отношенията помежду им голяма част от действията да се превърнат в обичайни и предсказуеми, което съкращава времето за обработване на конкретен съдебен файл от обездвижването му, през отстраняване на констатираните нередовности, до постановяване на окончателния съдебен акт или изпращането му на горната съдебна инстанция в случай на обжалване.

През 2016г. бе въведена една нетвърдепопулярна сред съдилищата мярка, която днес набира все повече почитатели, след като доказва, че осезаемо подобрява обслужването на гражданите в съдилищата. Става въпрос за обособената едновременно от Окръжен съд-Бургас, Районен съд-Бургас и Административен съд-Бургас регистратура на входа на Съдебната палата. По този начин бе осигурена бърза проста и удобна възможност за гражданите, адвокатите и административните органи за регистриране на подаваните от тях документите.

Бургаският административен съд се помещава в сградата на Съдебната палата основно в пригодени в някои свободни ъгли на сградата помещения, което от своя страна силно ограничава притока на естествена слънчева светлина и чист въздух в

коридорите на палатата. Условието на разпокъсаност на магистрати и служители на три отделни нива силно ограничава възможността за ежедневна неформална комуникация между колегите по професионални въпроси, каквато обичайно съществува в битовоуредените съдилища в страната. Съдът разполага с необходимата техника за всеки магистрат и съдебен служител. Магистратите са по двама в кабинети, с изключение на председателя и неговия заместник. Възможностите за по-нататъшно екстензивно увеличение на броя на заетите от съда помещения са изчерпани. Липсва необходимото пространство за съхраняване на архивните дела, което изправя съда пред непосредствената опасност същите да започнат да се съхраняват без наблюдение в шкафови, разпръснати по коридорите на сградата.

Технологичното оборудване на Административен съд - Бургас се обновява ежегодно, с бавни темпове, според финансовите възможности на бюджета, като част от техниката и цялото обзавеждане датират от времето на създаване на съда през 2007г. Една от трите зали, използвани в работата на съда е снабдена с външен екран за проследяване поредността на делата. Залите не са снабдени с техника за запис на производството, която би повишила бързината и точността на изготвените протоколи. Въпреки завишения в Административен съд-Бургас брой на производствата по чл.284 ЗИНЗС, спрямо този на останалите административни съдилища от цялата страна, съдът не разполага с възможности за видеоконферентна връзка с местата за лишаване от свобода, което би спестило значителни разходи на министерство на правосъдието за конвойна дейност и би понижило риска от бягство при транспортирането на ищците и свидетелите, спрямо този в сегашно съществуващите условия на конвенционално провеждане на съдебните производства. Разбира се към настоящия момент липсва и нормативна рамка за употреба на този способ, което е основание "de lege ferenda" за промени в Административно процесуалния кодекс. Отново във връзка с разглеждането на този вид дела следва да бъде споменато, че съдебната палата разполага със зала с повишено ниво на сигурност. Време е Административен съд – Бургас да се възползва по-активно от възможностите, които тя предоставя за обезпечаване сигурността и реда в залата и с цел предотвратяване на опити за бягство.

В сървър на Административен съд – Бургас на общодостъпно за магистратите и съдебните помощници място са създадени папки, съхраняващи ценна любопитна и важна информация по преюдициални запитвания, касаещи въпроси, относими към материята, която попада в материалния обхват на съда. Полезно е папка с подобна информация да бъде обособена и по съдебна практика на Европейския съд по правата на човека, която да съдейства за правилното прилагане на ЕКПЧ като международноправен акт, признат за съответстващ на Конституцията на Република България.

Страницата на Административен съд – Бургас се обновява периодично с публикуване на ежедневна информация по движението на делата, обявления, справки за преюдициални запитвания, седмичен график на съдебните заседания, образци на документи, провеждани конкурси и обществени поръчки и др. Ежедневно на уеб-сайта на Административен съд - Бургас се публикуват всички постановени съдебни актове, както и публикации в медиите, относими към дейността на съдилището. В съда са утвърдени вътрешни правила за изпращане на призовки и съобщения чрез електронен пощенски адрес по реда на чл.42, ал.4 и сл. от ГПК. Така въведените правила обезпечават техническата възможност за изпращане по електронен път на призовки и съобщения. Този метод се използва активно в производствата по ДОПК, но като цяло данъчната администрация за продължителен период от време остава едно добро изключение от общата тенденция на употреба на конвенционалните способи за призоваване дори на държавните администрации и техните органи. Считаю, че държавните администрации следва да бъдат пионери в приложението на това факултативно средство за призоваване и уведомяване, тъй като в политиката и стратегията на всяка една от тях залягат принципите на бързина и срочност в комуникацията с гражданите и с другите институции.

От 01.04.2016г. новата Централизирана система за разпределение на делата (ЦСРД) бе въведена едновременно в съдилищата на страната без изключение, като сред тях попада и административен съд Бургас. Във връзка със случайното разпределение на делата сме приели и прилагаме Вътрешни правила за случайното разпределение, в които детайлно са очертани случаите на изключване на магистрати от системата за случайното разпределение, като например при продължителен отпуск, командироване и други, обхванати от опцията „не участва“, както и особени случаи на избор на докладчик „по дежурство“. Правилата са в синхрон с критериите и изискванията на ЗСВ и приетите въз основа на тях документи. Винаги при случайно разпределение към делото се прилага протокола от случайното разпределение, съобразно последователността на постъпване на преписките в регистратурата на съда. Ежедневно се прилага и обобщен протокол от дневното разпределение на делата, който се съхранява от административния секретар в нарочен регистър, като последният отговаря и за архивирането и съхранението на информацията от случайното разпределение на делата.

Според нормите на ЗСВ натовареността на всеки от магистратите, включвае тази на административния ръководител и заместника му се определя от Общото събрание на съдиите в нарочни правила. На основание базирано на тях решение на общото събрание на съдиите, се извършва корекция в програмата от системния администратор. В случай на съгласие за еднаква натовареност на всички съдебни състави, включително и тези на административния ръководител и неговия заместник, подобни корекции в параметрите на програмата не са необходими. За

разглеждане на касационните административнонаказателни дела със заповеди на административния ръководител са създадени постоянни касационни състави. В настоящия момент те са пет, като с решение на общото събрание са въведени и изрични правила, чиято основна цел е равномерно разпределение на функциите по заместване на отсъстващи членове на касационните състави сред магистратите от колегиума. Безспорно е обстоятелството, че работата в допълнителен състав ангажира допълнителен ресурс от време и знания, както по време на самото заседание, така и по-късно при произнасянето на делата.

От същата дата - 01.04.2016 в съда бе въведена и централизираната Система за изчисляване на натовареността на съдиите (СИНС), в която всеки вид дело получава стандартен шифър, на който съответства коефициент на тежест. Макар и несъвършена, СИНС установява единни критерии за всички административни съдилища, посредством които превъзмогва изкуственото завишаване на броя на делата, като резултатите ѝ са съизмерими и сравними по начин който дава представа за тенденциите и процесите в натовареността на административните съдилища на годишна база. Системата обаче е несъвършена като липсва възможност и обективни критерии за съпоставимост между натовареността на отделните видове общи и административни съдилища в страната. Наред с изложеното, следва да се отбележи и липсата на текущ, безпристрастен и качествен контрол над коригиращите коефициенти, попълвани от съдията след приключване на делото, който факт сам по себе си е предпоставка за изкривяване на резултатите без възможност за своевременната им корекция. Независимо от слабостите на системата, колегите от нашия съд използват системата в своята работа, като попълват стриктно и съвестно коригиращите коефициенти с надеждата сериозната ни натовареност спрямо средната за страната и спрямо мнозинството от административни съдилища в съдебната система на Република България да бъде забелязана и оценена. За магистратите от Административен съд Бургас тя е основно средство, наред с броя на разгледаните дела, за установяване трайната ни и по-висока натовареност.

Бих споделил, че независимо кой от методите на изчисление на натовареността би бил предпочетен от Висшия съдебен съвет, това за нас е практически ирелевантно, тъй като и в двата случая Административен съд-Бургас през годините е гравитирал между позициите на висока и свръхнатовареност. Констатирана от всички колеги е слабостта, изразяваща се в липсата на връзка между ЦСРД и СИНС при което при случайното разпределение на делата не се взема предвид тяхната първоначална тежест, наравно с броя им и най-вече с коригираната им тежест, съобразно допълнителните повишаващи и понижаващи коефициенти. Равномерност в разпределението на делата в Административен съд Бургас бива постигнато посредством разделението им в подгрупи, в които основен критерий е близкия или идентичен коефициент на трудност на материалите, включени там. Безспорно необходимо е системата за измерване натоварването да продължи да се

усъвършенства, но от ВСС се очква да предприеме, с или без нея, спешни кадрови решения по въпроса със свръхнатовареността на съдиите от Административен съд - Бургас.

В съда е внедрена и Единната деловодна информационна система (ЕДИС).

3. Правораздавателна дейност

През последната година натовареността на Административен съд-Бургас показва значително увеличение – близо 37% спрямо предходните две години, като тенденцията се запазва и през първото тримесечие на 2018г. Този резултат е предпоставка да се направи извод, че е налице крещяща нужда от поне пет нови щатни бройки за съдии с цел достигане на необходимия минимум за гарантиране запазването на постигнатото към момента съотношение между „бързина“ и „качество“ на съдебните актове. В противен случай Административен съд Бургас се изправя пред риска за втори път в рамките само на 5 години да се окаже в състояние на критично забавяне при изготвянето на делата, при което делата се насрочват за първо заседание на дати, не по-ранни от година след обаразуването им. В подобна ситуация, разширяването на щата пост фактум няма да компенсира натрупаната във времево отношение забава, която е предпоставка за завеждане пред Инспектората на ВСС и по реда на ЗОДОВ на производства за бавно правосъдие, като форма на нарушение на правото на страните по чл.6 от ЕКПЧ на справедлив процес. Под внимание следва да бъде взето и това, че обичайно заемането на свободна щатна бройка след проведен конкурс отнема не по-малко от година до възвращане на магистрата в съответната длъжност. С оглед избягване на подобен критичен сценарий, апелирам за бърза реакция от страна на уважаемите членове на ВСС. На първо време, като временен но бърз подход към проблема и с цел оптимизация на трудовия процес отпусането на няколко щатни бройки за съдебни помощници би могло да изиграе своята позитивна роля за запазване постигнатите високи за страната нива на бързина и срочност. Налице е логично обяснение за тази тенденция на трайно нарастване броя на делата, на първо място заради актуалния след приемането му Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, който най-общо казано по подобие на ДОПК концентрира споровете по тези дела в шестте регионални центрове, определени от закона за Регионалното развитие, като Бургас е един от тях. На следващо място Затвора Бургас остана последният в програмата на Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерството на правосъдието, предвиждаща реновиране на местата за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“, в изпълнение на указанията и ангажиментите, поети след Пилотното решение на ЕСПЧ „Нешков и др. против България“. Това обстоятелство само по себе си удължи агонията по делата с правно основание чл.284 от ЗИНЗС и запази за поредна година броят им в

Административен съд Бургас сред най-високите в страната. В случай на положително произнасяне от страна на Конституционния съд по въпроса за това дали актове на министри могат да се разглеждат като първа инстанция от административните съдилища, подобно решение би се оказало още една нова бъдеща предпоставка за запазване тенденцията на увеличаване броя на делата. Допълнителни фактори, поставящи въпроси пред проблема с трайната тенденция за увеличение броя на делата и предизвикателствата за запазване и подобряване бързината и качеството на правораздаване са големият брой ваканционни имоти по Южното Черноморие, които обичайно при условията на цикличност водят до увеличаване броя на населението в региона, а контактите му с администрациите на местните и централни власти често поражда спорове, поради непознаване на българското законодателство от чуждестранните граждани или поради недоброръчно отношение на служители от администрациите към тях. Друг значителен фактор е непрестанната мигрантска вълна от Република Турция. Това води до появата на правни спорове по материи непознати доскоро на Административен съд Бургас. Все по често влияние върху бързината и ефективността на правораздаването оказва и нарастващия брой дела с голям обществен отзвук. Тенденцията е в областта на административното правораздаване броят на тези дела да се увеличава.

Постъпилите и свършените дела през годините, както и сročността им е посочена в таблицата по-долу:

г о д и н а	Постъпили I-ва инстанция	Постъпили Касационни	Свършени I-ва инстанция	Свършени Касационни	Срочност свършени дела до 1м.	Срочност свършени дела от 1 до 3м.	ОБЩО
2015	1528	1053	1605	1134	19,31%	40,27%	59,58%
2016	1418	1162	1707	1160	19,53%	43,28%	62,81%
2017	2247	1282	2058	1306	27,82%	45,89%	73,71%

Постъплението на дела за периода 2015-2017г. сочи, че новообразуваните дела през 2017 г. са 3529. От тях 2247 първоинстанционни дела и 1282 касационни дела.

За 2016 г. новообразуваните са били 2580 броя дела, от които 1418 първоинстанционни и 1162 бр. касационни дела.

За 2015 г. новообразуваните дела са били 2581, от които първоинстанционни 1528 и касационни 1053.

Освен факторът срочност на приключване на делата до 1 и до 3 месеца, сериозен показател за бързината на правораздаване в административното производство се явява срокът на изготвяне на съдебните актове.

През 2017 г. постановените съдебни актове в 1-месечен срок след обявяване на делото за решаване са 3311 броя, което представлява 98,42 % от всички съдебни актове – 3364, което говори за едно изключително бързо правораздаване от страна на съдиите на Административен съд – Бургас.

За 2016 г. постановените съдебни актове в 1-месечен срок след обявяване на делото за решаване са 2771 броя, което представлява 96,65 % от всички съдебни актове – 2867.

За 2015 г. изготвените в едномесечен срок съдебни актове са 2499 броя от общо 2739 изготвени съдебни акта или 91,24 %.

През отчетния период постановените съдебни актове в срок от 1 до 3 месеца след обявяване на делото за решаване са 53 или 1,58 % от общия брой свършени дела. Няма изготвени съдебни актове в срок над 3 месеца.

През предходните отчетни периоди постановените съдебни актове в срок от 1 до 3 месеца са 96 за 2016 г. и 239 броя за 2015 г. Няма постановени съдебни актове над 3 месеца за 2016 г., а за 2015 г. е наличен само 1 такъв съдебен акт.

Предвид изложените по-горе резултати, по отношение на сročността при подготовката и постановяването на съдебните актове мога само да изразя удовлетворението си от факта, че въпреки високата натовареност, магистратите от съда с цената на самолично наложено удължено работно време и допълнителен труд през почивните дни съвестно превъзмогват слабостите на системата, като постигнатите по този показател резултати ни поставят на едно от първите места в страната. Набрана е висока инерция, която помага за постигане на тези резултати, но продължителната работа на високи обороти създава риск от появата на други негативни тенденции, като т.нар. „burn out effect” с неминуемите негови последици - загуба на мотивация, изпадане в състояния на емоционални и психически разстройства, развитие на професионални заболявания и др. Тези опасности следва да бъдат сериозен стимул за членовете на ВСС да разрешат с категоричен еднокртен акт проблема с високата натовареност на Административен съд Бургас.

Показателите за натовареност по щат за 2015 г. са 19,07 дела за разглеждане месечно от съдия и 14,27 свършени дела; за 2016 г. са 17,28 дела за разглеждане месечно от съдия и 14,05 свършени дела; за 2017 г. са 20,61 дела за разглеждане месечно от съдия и 16,49 свършени дела.

Действителната натовареност, изразена в цифри е по-висока от щатната: за 2015 г. – 23,47 дела месечно на съдия за разглеждане и 17,56 дела – свършени, за 2016 г. – 19,58 дела месечно на съдия за разглеждане и 15,93 дела свършени, а за 2017 г. – 21,90 дела месечно на съдия за разглеждане и 17,52 дела – свършени. По отношение на свършените дела действителната натовареност на съда за 2017г. се е увеличила с

2 дела на съдия спрямо 2016г. и е на същото равнище спрямо 2015г. Както се забелязва, налице е константна висока натовареност на съдебните състави.

Сериозно изпитание за работата на съда е противоречивата му съдебна практика, както по административно-наказателни дела, по които съдът е касационна инстанция, така и по административни дела от различни материи, където съставите са първоинстанционни. При изпълнение на магистратските си функции през годините, съм бил воден от идеята за върховенство на принципа на правната сигурност над този на свободата на вътрешно убеждение на всеки магистрат. Приматът на първия принцип е издигнат трайно и неизменно в практиката на Европейския съд по правата на човека по чл.6 от Европейската Конвенция за защита правата на човека и основните свободи. Противоречивата, наречена от ЕСПЧ „опасна“ съдебна практика се възприема като нарушение на правото на справедлив процес заради липсата на предвидимост на крайния изход на спора по идентични казуси и заради нарушение на принципа на оправданите правни очаквания. По тази причина, в работата си като магистрат в Административен съд Бургас съм се опитвал да предлагам на своите колеги идеята за уеднаквяване на практиката по еднотипни дела с оглед постигане на предвидимост и доверие в правосъдната система. Сред мнозинството от членовете на колегиума на Административен съд Бургас този принцип е непопулярен и води до принципно игнориране на всеки опит за уеднаквяване на практиката на съда. Основни контрааргументи, които биват излагани са тези за намеса в независимостта на отделния съдебен състав и вътрешното му убеждение, липсата на нормативна уредба, уреждаща подобна възможност за приемане на тълкувателни решения на местно ниво дори и с временен характер, например до окончателното произнасяне на ВАС по спорния въпрос с тълкувателно решение и т.н. Трудности за постигане на траен ефект в това начинание създават резултатите от инстанционния контрол на ВАС, където се наблюдава същата яркоизразена тенденция, достигаща до фази на излагане на особени мнения дори по тълкувателни решения, които сами по себе си разколебават категоричния характер и роля на последните сред професионалните среди. Ежедневно, в специално създадена за това папка на сървъра на Административен съд Бургас се поставят всички актове на ВАС, по проведен инстанционен контрол по административни и административни частен характер дела. По този начин всички съдии от колегиума имат възможността да се запознаят и съобразят по-нататъшната си практика с тях. Макар тези решения да нямат задължителен за съдебните състави и страните по споровете характер, запознаването с тях понякога постига като ефект сближаване на вижданията по някои спорни въпроси.

4.Електронно правосъдие и комуникации.

Според Стратегията за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор Правосъдие 2014-2020г. целите на правораздаването в тази

нетолкова популярна материя също следва да бъдат насочени към повишаване на бързината и качеството на административното обслужване и улесняване достъпа до обществена информация с възможност за сортиране и/или филтриране на информацията по различни критерии. В тази връзка сайтът на Административен съд Бургас подлежи на непрекъснато усъвършенстване, с добавяне на нови директории с информация, представляваща интерес за гражданите, сред които провеждани обществени поръчки, публикации и коментари касаещи съдилището, проучвания и анкети за задоволството от дейността на институцията. Предоставена е възможност на потребителите чрез регистрация на Уеб портала за достъп до информация за съдебните дела да извършват справки по движението на делата в реално време. Протоколите от съдебните заседания се публикуват незабавно след изготвянето им от съдебния секретар и утвърждаването им от председателя на съответния състав в законоустановения 3-дневен срок. В отделна директория са публикувани и всички вътрешни правила и документи, свързани с дейността и организацията на работа на съда.

Цифровизацията и дигитализацията на обмена на информация не са застъпени силно в дейността на съда, като към настоящия момент единствено Дирекция „ОДОП“ Бургас при ЦУ на НАП София сред администрациите и гражданите, страни в административните производства се е възползвала от процесуалната възможност на чл.42, ал.4 и сл. ГПК за получаване на призовки и съобщения чрез електронен пощенски адрес, като добра практика е и електронния обмен на постановените от Директора на Д“ОДОП“ Бургас решения по проверка и контрол на ревизионните актове. Към настоящия момент в Административен съд – Бургас електронни досиета на делата не се изготвят.

5.Повишаване доверието в работата на съда.Комуникации с медиите, образователна програма.

Наред с бързината и качеството на правосъдната дейност, с идентична по степен важност в нашата работа поставям отражението на магистратската дейност в очите на хората, т.е. оценката която обществото дава за общата – правораздавателна и административна дейност на Административен съд Бургас. Стремежът на административния ръководител и неговите колеги следва да бъде към подобряване репутацията на съдилището, обективен показател за което може да бъде периодичното измерване на доверието към съдебната институция. На страницата на съда е налична константна анкета, където всеки може да даде мнението си относно работата на съда, както и да отправи препоръки и съвети за подобряването ѝ. Считам този подход за полезен и правилен начин на комуникация с обществото, който сравнително обективно може да отчита нагласите към съдилището. За прецизност на данните, обаче, следва да бъде въведен автоматичен коригиращ коефициент,

отчитащ обстоятелството, че при правните спорове изгубилата страна винаги оценя негативно правораздавателната дейност на съда. Все пак следва да бъде отчетено обстоятелството, че дори и без такъв коефициент, на фона на критично ниските нива на доверие към съдебната система като цяло, отношението към професионалните усилия на Административен съд Бургас да правораздава бързо и качествено отчита показатели над средните за съдебната система.

Мнението на гражданите обаче само по себе си не би било обективен критерий, ако то не е информирано и компетентно. В тази връзка следва медиите, администрациите, физическите и юридическите лица и обществото като цяло да бъдат запознавани със съдебната терминология, със съдебния процес и смисълът на процесуалните действия, за да са способни последните да правят правилна преценка за правораздавателната дейност на магистратите и служебната дейност на съдебната администрация. Безспорно в разбиранията на обществото съдебната власт е най-консервативната от трите публични власти. Към такова поведение ни стимулира и етичният кодекс на магистрата. Подходът при тези нагласи на обществото следва да бъде на „еднаква близост“ на съда до страните в хипотезите на служебен контакт. Т.е. при разглеждане на делата съдебният състав или служителите от администрацията следва да проявяват еднаква степен на добронамереност към спорещите страни, да им оказват еднакво съдействие при упражняване на материалните и процесуалните им права. В извънслужебните отношения, обаче, принципът на комуникация следва да бъде от гледната точка на „еднаква отдалеченост“ на съдията от актуални и потенциални страни в процеса, което следва да реализира посредством ограничаване на контактите в публичното пространство и хигиена на личните отношения извън службата.

Полезни действия в посока към разчупване на господстващите традиционно негативни стереотипи на обществото за съдебната система са регулярно провеждане на дни на отворените врати, срещи с подрастващото поколение и запознаването му с работата на магистрата, с правата и задълженията на младежта като клетки на обществото, в което се развиват. Периодично публикуване на решения със значителен правен ефект за обществото като цяло или за значителна група негови представители, ирелевантно дали тези дела са такива с висок медиен и обществен интерес или не, като публикации следва да бъдат съпроводени с достъпни обяснения на това защо ефекта е действително значителен.

В Административен съд - Бургас е налична половин щатна бройка за длъжността „Връзки с обществеността“, макар и недостатъчна от гледна точка на кадровата обезпеченост, тази позиция се изпълнява от съвестен и компетентен служител, притежаващ необходимото за заемането ѝ образование, както и нужната енергичност и отдаденост. Сред неговите задължения попадат тези по координацията на контактите с медиите, насочване на вниманието им към знакови

и други интересни за обществото дела, събития и проекти, организирани или координирани от съдилищата, включително диалога на институцията с подрастващото поколение, с отразяващата правосъдието журналистика и др. Интернет страницата на съда подлежи на честа, почти ежедневна актуализация със стремеж да бъде полезна както на магистратите, така и на обществото. Налице е нарочна рубрика за всички медийни публикации, касаещи работата на административния съд. Освен тази информативна функция, експертът по връзки с обществеността винаги се е старал съвместно с ръководството на съда да въвличат магистратите и в изпълнението на една по-активна общественополезна роля, включваща участието им в традиционния „Ден на отворените врати“ в съдебната палата, участието им в образователно-просветителска дейност на ученици от средни образователни училища по проект на ВСС, запознавайки ги с функциите на съдията, неговата роля в обществото, предизвикателствата пред тази професия в съвременното, ролята на правосъдието в международен план като гаранция за утвърждаване демократичните устои на съвременното общество и др, комбинирана с организирани посещения на съдебни заседания и присъствие по интересни за децата дела.

Що се отнася до контакта с младите студенти, Административен съд – Бургас е по-скоро подчинен на нормативната уредба според която съдебните кандидати стажуват единствено в общите съдилища на страната. Струва ми се, че би било добро предложение „de lege ferenda“ да бъде предвидено част от времето на стажуващите студенти да се отдели за работа в административните съдилища, което в конкретната ситуация на висока натовареност на Административен съд Бургас, би спомогнало за преодоляването ѝ с помощта на труда и подкрепата на младите студенти.

Добър пример за подобряване на диалога с обществото е провеждането на политика на диалогичност и с останалите съдилища от съдебната палата и района. Този процес протича на няколко равнища, като включва съвместни обсъждания на спорни въпроси по дела с административно-наказателен характер, участие в съвместни семинари. Такъв през предходната година бе организиран по въпросите на ЗОДОВ и чл.3 ЕКПЧ. Участието в съвместни инициативи е друго равнище на комуникация. Такива са дните на отворени врати в съдебната палата, общо участие в Образователната програма „Отворени съдилища и прокуратури“ и не на последно място съвместното отбелязване на празници и чествания.

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – БУРГАС. МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ И ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА КОНСТАТИРАНИТЕ ПРОБЛЕМИ

След анализа на дейността на Административен съд –Бургас и при зачитане на постигнатите досега резултати, мерките, които предстои да бъдат набелязани за постигане на бъдещите цели имат за задача на първо място да запазят достигнатото ниво в стандартите бързина, срочност, качество и прозрачност. Надграждането на резултатите над това ниво е следващата желана цел. Тези цели съвпадат напълно с целите на Актуализираната стратегията за съдебната реформа, според която основни елементи на правоприлагания процес са неговата „ефективност, прозрачност, бързина, качество, отчетност и борба с корупцията“. Естествено е тези стандарти да бъдат утвърдени и в работата на съдебната администрация. В личен план на магистратите и служителите следва да бъдат предоставяни нови и все повече възможности за обучение с цел усъвършенстване на професионалните им знания и умения и постигане, съответно поддържане високо нивото на лична мотивация. Всички тези намерения не са самоцел, те ще бъдат изражение на постигнато по-добро управление и по-висока ефективност на правораздаването, те са измеримите критерии за успех на тази стратегия. Разбира се, постигането на тези резултати е възможно и да не намерят пряко отражение върху чувството на удовлетвореност на гражданите от работата на съдебната система, доколкото дейността се изразява в администриране и решаване на спорове, в които винаги има загубила страна. Т.е няма гаранции, че това ще доведе след себе си като пряка и непосредствена последица повишаване на процента на одобрение на обществото към работата ни, за последното е необходимо продължаване и дори засилване на правно-просветната дейност сред подрастващото поколение, журналистическата общност, неправителствения сектор и всички граждани с интерес в тази материя.

За постигане на такапоставените цели, в случай, че кандидатурата ми бъде одобрена, ще работя по решаване на поставените по-долу проблеми, като изводите в изложението ми изхождат от разбирането за работата на административния ръководител, като компилация от административно-ръководни функции и магистратски такива. Доколкото за всеки административен ръководител важи правилото, че е първи между равни по позиция и положение магистрати, то следва при изпълнение на магистратските си функции кандидатът да изхожда не от позицията на йерархична високостепенност, а от тази на равнопоставеност със своите колеги.

1. Гарантиране независимостта и равнопоставеността на магистратите от Административен съд Бургас, засилване формите на съдийско самоуправление като ефективно средство за ограничаване възможностите за влияние върху независимостта на съда.

При доказаната свръхнатовареност на Административен съд Бургас и отново с оглед създаване на условия за реализиране на основната магистратска функция по бързо,

прозрачно и качествено административно правораздаване, в концепцията ми приоритет намира въпроса за осигуряване на професионално спокойствие и комфорт на съдиите посредством гарантиране на тяхната независимост и равнопоставеност.

Провеждането на тази идея е нелека задача, доколкото тя следва да не остъпва място, а по-скоро да върви съвместно с принципа на обратната връзка между административният ръководител и останалите магистрати. Допирната точка на двата принципа намирам на първо място в ангажиране вниманието на магистратите към всички относими към работата им проблеми и неангажиране на вниманието и енергията им с дейности извън тяхната компетентност, например такива от техническо естество. При ангажиране на вниманието им за обсъждане на засягащите ги въпроси, без значение от формата на обсъждането, ролята си намирам в създаването на условия за информирано и бързо приемане на решения. Тази логистична дейност е свързана с ангажиране на административния ръководител към осигуряване на пълната необходима информация за обективното и всестранно разглеждане на проблема. Целта на информирания избор е да се приемат такива решения, при които е налично не просто някакво мнозинство, а ясноизразено мнозинство, така че решението да се дължи на избора на преобладаващата част от съдиите, а не на крехко или временно преимущество на едното мнение над другото.

Единствен приоритет според мен над принципа на правната независимост следва да бъде принципа на предвидимост в правораздаването. Не мога да не засегна този въпрос, тъй като в колегиума на Административен съд – Бургас съм представител на малцинственото мнение по този въпрос. Според съществуващото мнозинство сред колегите, общото събрание не е компетентно да уеднаквява практиката на съда, поради което подобен опит е заявка за намеса в независимостта и вътрешното убеждение на магистрата. В индивидуален план това становище издържа на теста за справедлив процес, в генерален обаче води до противоречива съдебна практика и непредсказуемост на правосъдието според представите на обществото и администрацията. Не са единици решенията на Европейския съд за правата на човека, в които противоречивата съдебна практика на държавите членка бива преценена като нарушение на разпоредбата на чл.6 от ЕКПЧ – право на справедлив процес. В тази връзка бих работил за популяризиране сред колегите си на идеята за уеднаквяване на съдебната практика на съда особено по спорове, по които Административен съд – Бургас е последна инстанция, въпреки липсата на нормативна уредба, при пряко позоваване на чл.6 ЕКПЧ като правно основание за това. Подобни добри практики са традиционни за съдилищата в които съм работил – Районен съд Бургас и Окръжен съд Ямбол, като ми е известно, че се практикуват и в Окръжен съд Бургас например, а в личен план ги подкрепям изцяло. Не на последно място следва да бъде споменато и това, че тази цел е включена и в стратегията за развитие на Административен съд Бургас за периода 2017-2022г.

Друга гаранция за правилно провеждане на принципа на равнопоставеност на административния ръководител-председател и останалите магистрати и гарантиране на тяхната независимост е пълната информираност на магистратите за срещите и контактите с външни за системата лица - администрацията, медиите, неправителствените организации и обществото с административния ръководител по въпросите касаещи работата на съда. За провеждане на това намерение възнамерявам да бъде въведен протокол на срещите в приемния ден на председателя, изготвян непосредствено в присъствието на секретар и служител „връзки с обществеността“, който да бъде предоставян на магистратите на отредено място в сървъра. Вярвам, че така те ще получават непосредствена и актуална обратна връзка за мнението на обществото относно професионалното им поведение и проблемите, които гражданите намират в нашата работа.

Намирам за полезна дейност в процеса на утвърждаване на магистратската независимост насърчаването към членство на магистратите в професионалните организации – изразители на техните възгледи и защитници на техните права. Членството в тези организации създава усещане за съпричастност към проблемите им, самочувствие, висок дух и усещане за подкрепа.

Следваща подходяща мярка за утвърждаване на принципа на самоуправление сред магистратите от Административен съд – Бургас намирам в разширяването на правомощията на общите събрания на съдите в процеса на администриране на съдилищата, посредством избор на участници в комисии за провеждане на конкурси за заемане на незаети или временно освободени длъжности в администрацията на съда. Определяне членовете на комисии при провеждане на обществени поръчки и други форми на разходване на публични средства. Участието на едни и същи магистрати и ръководни длъжности от администрацията на съда в такъв тип производства създава впечатление за предрешеност на конкурса и нерегламентирано кадруване, което дори и да не е вярно, липсват средства, с които това впечатление да бъде оборено. Като допълнителни гаранции за правилното и законосъобразно администриране на подобен тип конкурси ще предложа на общото събрание правила за провеждането им, в които да бъдат застъпени принципа на ротационност на участниците в комисиите. Принципа на участие в тях на служител от съответната професия, за която се провежда конкурса, а при конкурси за заемане длъжност на съдебен помощник определяне на магистрати за подготовка на отделни части от въпросите за конкурса, като асамблирането на цялото изпитно съдържание бъде извършвано непосредствено в деня на конкурса.

Въвеждане на предвидими правила и критерии за реда на изготвяне на предложения за повишаване в ранг, за атестиране, за поощряване и награждаване на магистрати, които да гарантират избягване проявите на лично отношение на административния ръководител и неговия заместник към дадения магистрат.

2. Постигане на стабилен баланс мвжду повишаване на качеството на правораздавателната дейност и подобряване бързината на правораздаването.

Тези две цели са обусловени от първата, изложена по-горе. Взаимнообусловени са и помежду си, поради което следва да бъде търсен премерен баланс при едновременното им постигане. Пътищата са два – екстензивен и интензивен.

Основно средство за реализирането им по екстензивен начин е човешкият фактор. Същият към настоящия момент е в сериозен недостиг, установен и признат от колеги и институции. Единствен възможен начин за преодоляването му е спешно увеличение на щата с не по-малко от 5 щатни бройки за длъжността съдия. Предприетата от страна на председателя на ВАС единствено възможна към настоящия момент мярка за командироване на магистрати от Административните съдилища в гр. Сливен и гр. Ямбол без тяхно съгласие, се надявам да се превърне в добър стимул към решение за доброволно преместване на част от тези колеги в Административен съд Бургас. Считаю че в краткосрочен план привременната мярка на председателя на ВАС по командироване на колеги от съседни административни съдилища би изиграла напълно своята роля, ако е подкрепена от предоставяне на поне две щатни бройки за длъжността съдебен помощник, които след достигане на оптималния вариант от работа на всеки помощник с двама магистрати, да съдействат не само в подготовката на съдебните актове, но биха могли да спестят ценно време на съдебните състави чрез проверка на допустимостта на жалбите и предоставянето на указания за отстраняване на констатираните нередовности по движението на съответното дело. Увеличението на броя на съдебните помощници пък би било в унисон и с тенденцията на догонване от страна на АС – Бургас на средното съотношение на броя на магистратите, към този на останалите щатни длъжности, което за останалите административните съдилища е около 3:1, а за Административен съд – Бургас е 2:1.

Друга удачна стъпка, свързана с работата на съдебните помощници считам, че би могла да бъде осъществяване на едно прегрупиране на вече назначените такива по начин всеки от тях да работи с приблизително равен брой магистрати, а процента на ангажираност на съответния помощник с конкретен магистрат да съответства на процента на натовареност на магистрата.

Що се отнася до интензивните методи за подобряване на бързината в съдебното производство за удачно намирам насърчаването и дори настояването както пред всички държавни администрации, така и пред гражданите и техните процесуални представители за по-активно използване на способа за изпращане на призовки и съобщения чрез електронен пощенски адрес по реда на чл.42, ал.4 и сл. ГПК, вр. чл.144 АПК.

Подобряването на техническата обезпеченост също може да бъде поставено в услуга на фактора бързина при разглеждане на административноправните спорове. Възнамерявам да взаимствам практиката на Районен съд Бургас, да се извършва аудио запис на всяко заседание, това спомага с минимален финансов разход да бъде постигнато бързо изготвяне на протоколите от съдебните заседания, по-бързото им предоставяне на магистратите и съответно по-бързото им публикуване, което е от безспорен интерес и в услуга на страните.

Все в същата насока за полезно намирам въвеждането на вътрешна система за обмен на информация. Подобен род мрежи позволяват осъществяване на неприсъствена конферентна връзка, при която в неформална среда и в телеграфичен вид, без загуба на време и дори при условията на комбиниране на няколко дейности едновременно, може да бъде обсъдена противоречива съдебна практика, да бъде потърсена компетентна помощ и съдействие от колегите.

Административните съдилища са сред съдилищата с най-висока обжалваемост на съдебните актове. За това благоприятства символичната държавна такса, която поставя недобросъвестните процесуални участници в привилегирована позиция в административния процес. В тази благоприятна позиция считам за нужно *de lege ferenda* страните да бъдат натоварени с повече процесуални задължения по снабдяването с книжа и доказателства, по узнаването за движението на производството и известяването за съдебните актове, така самите страни биха имали както интерес, така и задължение за бързо провеждане на съдебното производство.

На следващо място, макар и с незначителен ефект, ще предложа на общото събрание на съдиите от Административен съд Бургас да приеме една непопулярната за натоварените съдилища мярка, съответстваща на демократичния принцип „*primus inter pares*“, а именно да запази стопроцентовата натовареност на председателя, с изключения *ad hoc* в периоди на подготовка на отчети и доклади, свързани с дейността на съдилището. Действително административният ръководител е първи между равни. По тази причина той не бива да забравя и да отстъпва от основните си задължения като магистрат, а именно да правораздава по съдебни спорове. В тази връзка, в случай че бъде избран за административен ръководител, намирам за необходимо на първо място да запазя стопроцентовото си натоварване като магистрат. Това е най-сигурният начин да демонстрирам пред колегите си своята ангажираност към техните проблеми. Изхождайки от последните статистически данни, базирани на изготвената методика за оценка на трудността на разглежданите дела, Административен съд Бургас е свръхнатоварен съд. Съобразявайки се с настоящата рестриктивна кадрова политика на ВСС, до „омилостивяване“ на колективния орган по отношение на Административен съд - Бургас, запазването на настоящото натоварване на магистрата е ясна демонстрация на неговата съпричастност към главният проблем на колегиума – свръхнатовареността. Във

връзка с това мое разбиране, в случай че получа одобрението Ви, като един от водещите критерии за избор на заместник на административния ръководител бих поставил съгласието на последния да изпълнява тази функция също при запазване на стопроцентовата си натовареност. Това е особено наложително и с оглед обстоятелството, че общото събрание на съдиите от Административен Съд – Бургас, въпреки безизходното положение на свръхнатовареност, е проявило човечност и разбиране и е гласувало по-ниска такава на свой колега заради негово трайно заболяване.

При намиране на баланса между бързина и качество в правораздавателната дейност една от мерките, която съдейства еднакво качествено за постигане и на двете цели е актуализиране и повишаване квалификацията на магистратите, посредством участие в обучения, семинари, курсове, както като обучавани, така и като обучители. Безспорно повишените познания спомагат както за бързото изработване на делото и изготвяне на крайния съдебен акт, така и за качеството на положения труд. В тази връзка с оглед високата натовареност на съставите, най-подходяща форма за обучение се явяват регионалните семинари. Положителен аспект на посещаване на по-отдалечени обучения или на дистанционни такива е спорадичната практика материалите от тях да се качват на сървъра на съда в отделна папка, за достъп на всички колеги. Тази негласно въведен метод следва да се насърчава и разширява, като в подобни директории могат да бъдат помествани интересни статии, свързани с административното правосъдие, ненормативни актове, съдържащи указания за работата на различни администрации, актуална практика на ЕСПЧ и СЕС, относима към разглежданите от съда материи.

Макар и косвено, върху качеството на работата влияние оказват и социалнобитовите условия в които магистратите и администрацията изпълняват своите функции. Проблемът със сградния фонд и материалната база съществува от създаването на съда. Административен съд Бургас е единственият административен съд в страната, който не разполага със собствена сграда. Изключението от това правило доколкото съм запознат в национален план обхваща и административните съдилища в гр. Пазарджик и гр. Смолян, но те разполагат със самостоятелни обособени етажи. Считаю, че в интерес на обществото и институциите, а не само на магистратите е решаването на този наболял въпрос с приоритет в рамките на краткосрочните цели на Висшия съдебен съвет. Към настоящият момент разпръснатостта на магистрати и служители по етажите на съдебната палата води до там, че с някои колеги се виждаме единствено при свикване на общи събрания. Липсва не само колективния дух, който разбира се не е задължителен в нашата професия, но и колегиалния такъв, изразяващ се в усещането за принадлежност към конкретната институция.

Подобряването на качеството на правораздаването има един силен обективен показател и той е отзвукът от него сред администрациите и обществото. Практиката

показва, че недоволството е най-голямо при наличието на разнородна практика, която дава основание на всяка страна да смята, че спорът е могъл да има и друг изход. Това от своя страна засилва чувството на неудовлетвореност от свършената от съдебния състав работа, подозрения в корупция и т.н. Проблемът е особено подчертан по делата, по които административният съд е последна или единствена инстанция. Вменяването от страна на законодателя на такъв тип процесуална тежест на регионално ниво би следвало да бъде съпътствано и с предоставяне на съответните нормативни лостове за синхронизиране на противоречията в практиката на този вид правосъдие. Т.е. бих търсил разбиране за предложението си с тълкувателни функции по спорове, чиято последна или единствена инстанция е на регионално ниво, съответният административен съд да бъде компетентен да постановява уеднаквяващи практиката решения, до произнасяне на ВАС с тълкувателно решение по същия въпрос. На първо време неформалните срещи между съдиите от колегиума, както и между тях и представители на районните съдилища, което вече се практикува, също могат и понякога довеждат до изглаждане или минимизиране на противоречията между отделните заседателни състави, поради което тези срещи следва да бъдат учестени.

Качеството на правораздавателния процес е пряко обусловено и от психическото и емоционално състояние на всеки магистрат. Самото то се повлиява от различни вътрешни и външни за системата и колектива фактори. Магистратът, колкото и да се шегуваме, че не е човек и няма право да се разболява, за да не пострада графикът му, все пак е homo sapiens в буквалния смисъл на това понятие и като такъв подлежи на изхабяване, преумора и стрес. Последниците от това са предвидими, особено в колектив като този на Административен съд - Бургас, където напрежението от претоварването датира от десетилетие. Психологическата устойчивост на магистратите следва да бъде обгрижвана, защото на нейните рамене се крепи крехкия баланс между бързото, качествено и безпристрастно правосъдие от една страна и своеволието на един състав, облечено в интелектуален изказ. Предвидимо е да се очаква, че това напрежение би спаднало при намаляване на натовареността на магистратите. Като друго от възможните решения за справяне с напрежението, в случай на решаване на проблема със сградния фонд, бих предложил на колегите обособяване на помещение за спорт и физически упражнения, с осигуряване на необходимите в този случай хигиенно-битови условия за това.

3. Антикорупционни мерки

На първо място сред гаранциите за провеждане на политиката за превенция и борба с корупцията поставям правилното и точно прилагане на принципа за случайно разпределение на делата, посредством безманипулативното използване на програмния продукт, определен от ВСС.

На второ място поставям надграждането на този принцип на местно ниво, посредством снабдяване на всички магистрати с електронен подпис, осигуряване достъп до ЦСРД и съставяне на график за ежедневно разпределение на делата от конкретен магистрат. Това ще компенсира времето, което бихме ангажирали със заместника на административния ръководител (в случай, че ми бъде гласувано доверие) за разглеждане и решаване на делата при стопроцентова наша натовареност, като едновременно с това ще обезпечи гаранциите за независимост и непристрастност при случайното разпределение на делата между магистратите.

На още по-високо ниво, считам, че след обсъждане в колегиума антикорупционните мерки могат да предвидят дежурене по двойки със седмична или двуседмична продължителност, като системата за случайно разпределение на делата, разглеждани от дежурен съдия бъде поставена пред избор от двама дежурни магистрати. Това от една страна би прекъснало т.нар. „подборно правосъдие“, при което страни избират между възможността жалбата им да бъде разгледана от един или друг дежурящи последователно магистрати, според „удобната“ на страната практика, прилагана от съответния магистрат. За това свое решение изхождам от впечатленията си, че не е случаен избора измежду само един дежурен съдия, тъй като на практика избор в този случай не се извършва.

В Административен съд Бургас периодично се разглеждат особен вид дела с изключително висок обществен интерес и отзвук. Такива са най-вече т.нар. изборни дела. За гарантиране липсата на манипулации при определяне състава, компетентен да разгледа всеки отделен спор от тази материя ще предложи на Общото събрание на съдиите от Административен съд – Бургас и вярвам, че ще намери място един по-особен, още по-открит подход. Състоящ се в ежедневно определяне по време на изборния цикъл, в началото на деня чрез жребий на магистрат *ad hoc*, който да разпределя за съответния ден постъпващите дела от тази материя или изобщо на всички постъпващи за деня дела. Жребиът ще бъде открит, извършван публично в присъствие на проявили желание да го наблюдават медии, които могат да присъстват и на самото случайно разпределение на делата. Считам, че по този начин ще отговорим на по-високите критерии и особената критичност на гражданите в деликатната сфера на споровете, свързани с местните избори, като пресечем всякакво съмнение за случайния характер на избора, както на разпределящ делата магистрат, така и на съдебен състав по конкретен спор.

Доказано е в съдебната практика обратнопропорционалната зависимост между броя на магистратите от един съд и възможността за упражняване на въздействие и натиск върху него. В тази връзка приканвам Висшият съдебен съвет да погледне на въпроса за увеличаване на щатната численост на Административен съд – Бургас, час по-скоро, като на ключов за гарантиране запазването на неговата независимост и непристрастност.

Следваща мярка в подкрепа на гаранциите за превенция на корупционните практики е периодичното напомняне за спазване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати и на Етичния кодекс на съдебните служители.

Важно за отстояване на този приоритет и постигане на поставените цели в антикорупционната сфера считам, че следва да играе и поддръжката на вече създадената организация за получаване на сигнали от граждани по повод наличието на корупционни действия, без в този процес да бъдат толерирани анонимността на сигналите, злонамереността на тона и опитите за въздействие върху крайния изход на спора или за отмяна на вече постановен стабилен съдебен акт при липса на предпоставките за това.

Във връзка със споделената по-горе констатация за наличието на противоречива съдебна практика между съставите на Административен съд – Бургас по редица правни въпроси, намирам за удачно с оглед превъзможване на опасността от създаване на невярно впечатление в обществото, за проява на казуизъм, пристрастност и дори корупция по дела с еднакъв предмет и различни правни изводи, както и с оглед намаляне на вероятността за бъдещи осъдителни решения против Р. България по чл.6 от ЕКПЧ (заради липсата на правна сигурност и справедлив процес), да продължа да провеждам опити сред колегите си, ако не за уеднаквяване на практиката по идентични казуси, то поне за създаване на форум за обмяна на гледни точки с оглед сближаване на позициите на колегите до практически възможния максимум по конкретни въпроси. В това начинание полезни биха били регулярните обсъждания в неформална среда на отделни, еднотипни казуси без предварителен ангажимент за постигане на единен краен резултат, а само за изясняване на причините за противоречащите си позиции чрез дебат и излагане на правни аргументи в полза на всяка от тях. Такъв род комуникация е необходима, защото избягването на противоречива практика, особено по дела, по които административният съд се произнася като касационна инстанция, безспорно ще доведе до повишаване на доверието в Административния съд и съдебната система в цялост и ще се избегнат съмненията за провеждани корупционни практики.

Добър стимул за запазване на високия дух и ефективност в работата на колегите си, както и като средство за противодействие с корупцията намирам в „новата“ разпоредба на чл. 233, ал.6 от Закона за съдебната власт, според която *„Въз основа на степента на натовареност на съответния орган на съдебната власт Висшият съдебен съвет определя допълнително възнаграждение на съдия, прокурор или следовател.“* Въведеният от нея принцип на справедливост в заплащането на магистратите в случаите на висока натовареност, до разрешаване на проблема от страна на ВСС, представлява справедливо временно разрешение, което мъдро отчита обстоятелството, че по-натовареният съдия най-малко заради по-високия брой на разглежданите дела се намира в по-голям риск да стане жертва на опити за

въздействие, като в същото време е принуден да полага значително по-големи усилия от средните на колегите му от невисоко натоварените съдилища. В случай, че бъде избран за административен ръководител на административен съд – Бургас, ще настоявам пред ВСС нашият съд да бъде сред първите, които да се възползват от това финансово преимущество.

На последно, но не по значение място в задачите, които съм си поставил за превенция и противодействие с корупцията е периодично да изготвям предложения за поощряване на част от колегите по реда на Правилата за определяне на условията, реда и критериите за поощряване на съдии, прокурори и следователи, приети от ВСС. На първо време, в случай, че бъде избран за административен ръководител, на основание чл.304, ал.1 от ЗСВ бих предложил за поощрение всеки един от колегите, заели длъжността магистрат при сформирани на Административен съд Бургас и все още изпълняващи функциите си в него. Работата на всеки един от тях се отличава с упоритост и усърдие в условията на изключителна натовареност, неизмеримо висок обществен натиск, постоянен преглед под светлината на медийните прожектори и всичко това без никакъв повод за съмнение в тяхната независимост и безпристрастност. Това са общо седем души, които заслужават нашето уважение още повече, че при честването на 10-годишнината от възстановяване на административните съдилища в Р. България Административен съд – Бургас остана единствен ненаграден с плакет за работата си през през изминалото десетилетие.

4. Участие и развитие на електронното правосъдие в административното правораздаване

Това е друг приоритет на стратегията за Развитие на административен съд – Бургас, който практически преповтаря специфична цел №5 от Актуализираната стратегия за съдебната реформа и ангажира отделно внимание в Докладите за напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка, изготвяни ежегодно от Европейската комисия.

Необходима мярка за включване на Административен съд – Бургас към единния портал за електронно правосъдие е въвеждането на правила за опериране с електронно съдържание от страна на служители и магистрати. Като първи етап по тази дейност бих взаимствал познатите ми добри практики на Районен съд Бургас и Окръжен съд Бургас по създаване на електронно досие на всяко образувано дело и осигуряване на достъп на страните в съответното производство до това досие. Считаю, че трудностите при прилагане на този модел в административното правораздаване ще бъдат значително по-малко от тези, които срещат общите съдилища, предвид обстоятелството, че се касае за производства, които вече са се развили пред съответната администрация.

Значителна част от органите и техните администрации са задължени да изготвят електронни досиета на всяка административна преписка в изпълнение на стратегията за функциониращо електронно правителство. В този случай остава да бъде договорено изпращането на тези преписки в електронен вариант със заверка за вярност с оригинала на документите, чрез полагане на електронен подпис за това. В този случай за съдебната администрация ще остава задължението за копиране в електронен вариант на жалбата и новите приобщени по делото доказателства. Сигурен съм, че на по-късен етап това значително ще разтовари съдебните деловодители от времеемките контакти с граждани и адвокати, тъй като ще позволи бърз и лесен дистанционен достъп на страните до съдържанието на делото.

За преминаване към последващия етап на тази част от реформата, предвиждащ преминаване от използването и водене на документи и дела на хартиен носител към електронни такива, е необходимо нормативно обезпечаване на тяхното използване в съответствие с приетите стратегически документи в сектора, посредством предвиждане на нарочни правила за това в българските процесуални закони.

Уреждане на въпроса за допустимостта на видеоконферентна връзка в административното правораздаване е жизнено необходим в материи като ЗИНЗС и ЗОДОВ, където дейността по довеждане на лишени от свобода по производства, инициирани по техни искиви молби, коства значителни финансови и човешки ресурси на правосъдието, които могат да бъдат спестени с най-елементарни процесуални промени.

Към настоящия момент кореспонденцията вътре в съда не е осигурена по електронен път. Преодоляването на тази липса намирам за една близка цел с оглед установените сред останалите съдилища в съдебната палата добри практики в употребата на подобен софтуер. Убеден съм, че същият с бързината, простотата и удобството си бързо ще добие популярност сред колегите, като в ситуацията на свръхнатовареност и липса на времеви излишък може да се окаже основен форум между магистратите за обмяна на идеи и мнения по професионални въпроси в условията на неприсъствена конферентна връзка.

Развитието на електронното правосъдие, според личните ми разбирания включва като приоритет и един друг аспект на цифровизацията на нашата дейност и то е както защитата на електронната информация от нерегламентиран достъп, така и защитата на тайната на съдържанието на изготвяния съдебен акт до публикуването му. В съвременния живот на високотехнологично развитие на достъпни цени в интернетпространството се предлагат безжични антенни устройства за достъп до и трафик на информация. Закупени следва да бъдат според скромните ми познания реципрочни на тях защитни устройства.

Нерегламентирания достъп до информация, която не е станала публично достояние понякога предоставя несравнимо предимство на притежателя ѝ, като в случаите, когато е решен да действа противоправно докрай, тази информация е в състояние да стимулира страната да потърси нерегламентирани контакти. В тази хипотеза всяка вероятност за това следва да бъде прекратявана в самото начало на своя генезис.

5.Повишаване доверието на обществото и медиите в работата на съда, посредством поддържане на високи стандарти в комуникацията с тях, съответстващи на високите стандарти в административното правораздаване и в административното обслужване на гражданите в Административен съд Бургас.

Външният облик на съда намирам, че следва да бъде огледален образ на неговата висококачествена дейност. За тази цел е необходима регулярна комуникация с медиите и информиране на обществото за постиженията на институцията. Сериозни очаквания възлагам на главното действащо лице, ангажирано с тази функция – служителят за „връзки с обществеността“. Доколкото разполагаме с едва половин щатна бройка, която за кратък период от време дори бе закрыта, считам, че е въпрос на организационен минимум на Административен съд Бургас да бъде предоставен пълен щат. Институцията правораздава в регион със завишен обществен интерес към административната дейност на редица органи и техните администрации – РДНСК, ТД НАП, Д „ОДОП“, Областна администрация Бургас, всички черноморски общини, ИАРА и др. Съществуват сектори, където цели глави на нормативни актове практически касаят единствено региона на южното Черноморие, като например рестриктивните мерки за промяна предназначението на имотите и ограничителния режим на строителство, касаещи териториите, заети от дюни, или тези, намиращи се в тяхна непосредствена близост по ЗУЧК. В тази среда необходимостта от пълен щат за длъжността „връзки с обществеността“ намирам за неоспорима.

Диалогът с медиите, освен опосредстван, е добре да протича и пряко. Струва ми се, че добра идея в тази насока може да бъде организирането на „училище за журналисти“ като проект, при който изготвящите съдебни репортажи журналисти биват запознавани от магистратите с основни правни понятия и термини, спецификите на съдебните производства, съдебната практика по материи с обществен интерес и др. Крайната цел е правилното и точно отразяване на новините в сферата на правосъдието и приобщаване и посвещаване на журналистите към каузите на системата и истинските проблеми в нея, посредством стопяване на дистанцията с медиите в хода на осъществяваната неформална и неинституционализирана комуникация. Намирам този подход за напълно съответстващ на стремежите на съда за постоянно повишаване на

неговия имидж и преодоляване на създадените в обществото стереотипи. Вярвам, че такъв подход може да донесе добри резултати при реализиране на медийната стратегия на съда. Предвид обстоятелството, че същият не е предвиден като форма на комуникация на съдилището с медиите, уредена в този документ, намирам за удачно той да бъде включен посредством изменението й, още повече, че при предвидените в Медийната стратегия на Административен съд Бургас конвенционални методи за комуникация с медиите, тези които позволяват диалогичност са малцинство.

В комуникационен план контакта с гражданите считам за не по-малко важен от този с представителите на т.нар. четвърта власт. Те са суверена, от и в чието име съдът правораздава, затова неформалната отчетност пред обществото, посредством създаването у неговите членове на информирана и пълна представа за работата на съда, намирам за една от мерките, която би довела до повишаване кредита на доверие сред хората. Все в тази връзка, полезно би било публикуването в сайта на съда на информация за установени в практиката на международни правозащитни институции стандарти на правораздаване, които да бъдат в полза на гражданите, като им указват тенденциите в практиката на съда по някои видове спорове.

Продължени следва да бъдат и следваните от години добри практики на провеждане на дни на отворените врати, както и случващото се от няколко години насам взаимодействие на магистратите с учебни заведения, посредством изнасяне на лекции в часовете по „Общество и право“, както и чрез посещения на съдебни заседания. Те следва да бъдат разширени и в посока към висшето образование, като бъдат уредени с деканата на Юридическия факултет при Бургаски свободен университет и летни стажове на студенти, преминали успешно обучението си по административно право и процес, които могат да бъдат в помощ и подкрепа на дежурните съдии в натоварения им летен график.

Добра инициатива би била и провеждането на игри със състезателен и мотивационен характер от типа moot court, в които студентите да имат възможност на практика да приложат придобитите процесуални познания, както и да развият същите в по-висока степен от практическа гледна точка.

Намирам за разумно и задълбочаването на усилията за развиване на интерактивната комуникация с обществото посредством проява на по-голяма активност на сайта на съда, чрез организиране на анкети касаещи работата на съдебните служители и магистратите, проучвания на нагласите към предстояща промяна в начина на работа на административни дейности с директен ефект върху гражданите.

Като подходящ начин за подобряване мнението на гражданите и към съдебната институция би могло да бъде и запознаването на обществото, например на страницата на съда, с предстоящи или нововъведени изменения в нормативни актове със значителен ефект или такъв върху много на брой адресати, комбинирано с разбирането на съда за тези изменения, когато по тях колегиума е на единно мнение. Тази мярка ще създаде предвидимост при възникване на правен спор и би предотвратила множество спорове породени от неинформираност например.

Отделно от горното и съвсем в синхрон със стратегията на ВСС за електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ 2014г.-2020г., както и в унисон с предприетите реформи в Европейската комисия по закриване на над 600 служебни сайта и утвърждаване на един единствен портал за достъп до всички нейни генерални дирекции, дирекции, отдели, агенции и т.н., намирам за добра идеята по поставяне на всички сайтове на съдилища и прокуратури в един единствен портал с лимитиран достъп на системните администратори по места за актуализиране единствено на данните, касаещи конкретния съд, както и за създаване на един общ дизайн на начина, по който следва да изглежда страницата на всяка съдебна институция. Това предоставя на представителите на обществото, медиите, процесуалните представители и страните възможност за еднакво бързо и лесно ориентиране в информацията, касаеща всеки отделен съд.

Уважаеми колеги, силно вярвам, че изложените пред Вас мерки, ще съдействат пълноценно за постигане на дългосрочните цели и задачи, заложи в Стратегията за развитие на Административен съд Бургас, а именно:

- Утвърждаване върховенството на закона;
- Повишаване на качеството на правосъдието и постигане на европейски стандарт на првоприлагане;
- Развитие на кадровия потенциал
- Противодействие на корупцията в съдебната система;
- Установяване на траен диалог между Административен съд Бургас и гражданите, като гаранция за доверие;

Уважаеми членове на ВСС, позволете ми в заключение да заявя готовността и желанието си, в случай, че бъда удостоен с високата отговорност и чест, да поема организацията и административното управление на тази съдебна институция, като проведе набеязаните в концепцията ми мерки със строгото намерение за довеждане на Административен съд - Бургас до още по-високи резултати в областта на бързото, качествено, предвидимо и ефективно административно правораздаване.

За реализиране на основната част от своята програма разчитам преимуществено на подкрепата на своите колеги и на администрацията на съдилището, на Вас, като върховен орган на Съдебната власт, както и на съвестното и обективно съдействие на всички граждани и организации за подобряване работата на съда и усъвършенстване на системата на административното правораздаване по един полезен на обществото начин.

С Уважение:

Чавдар Димитров